

Veteranplan

Verdal kommune 2024 til 2040
Revidering hvert fjerde år:
2028 – 2032 – 2036

8. mai markering i Moe-parken 2024

Foto: Marian Lyngsaunet

Innholdsfortegnelse

Norges internasjonale deltakelse.....	3
Hva er en veteran?	3
Bakgrunn og forankring til nasjonalt planverk	3
Formålet med planen	5
Kommunalt ansvar	5
Veterankontakt.....	5
Tiltaksplan, Verdal	6
Politiets tilbud	9
Nasjonalt kompetansesenter	9

Norges internasjonale deltakelse

Regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner (2024-2028) Tekst fra side 4:

«Norge bidrar i kampen for fred, stabilitet og menneskerettigheter over hele verden. På det meste har over 2 000 norske kvinner og menn deltatt i operasjoner i utlandet samtidig.

De senere år har Norges bidrag til internasjonale operasjoner blitt redusert i omfang. I 2022 gjorde om lag 400 personer tjeneste i en internasjonal operasjon. Samtidig er en større andel av personellet profesjonelle soldater enn tidligere.

Forsvarets veteraner fra internasjonale operasjoner omfatter om lag 53 000 personer i Norge, av dem om lag 3 100 kvinner.

Om lag 44 000 av dem har tjenestegjort etter 1978, av dem om lag 2 400 kvinner. Om lag 10 500 personer har deltatt i internasjonal innsats siden 1967, av dem om lag 1 500 i Enhanced Forward Presence (eFP). Om lag 1 500 representanter for norsk politi har gjort tjeneste i internasjonale operasjoner siden 1989. Også personell fra Kriminalomsorgen og Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap.»

Operasjonsseksjonen i Forsvarets veteranjeneste har oppgitt at per januar 2024 er det 114 personer fra internasjonale operasjoner som er bosatt i Verdal kommune. Veteraner som tjenestegjorde ute før 1978 er ikke med i dette antallet.

Hva er en veteran?

I Norge har veteranbegrepet mest vært brukt om personell fra Forsvaret som deltok under andre verdenskrig (krigsveteraner). Etter andre verdenskrig har veteranbegrepet blitt brukt på de som har deltatt i én eller flere internasjonale operasjoner for politiet og forsvaret (intops-veteraner).

I 2023 besluttet forsvarssjefen, for forsvarssektorens del, at betegnelsen skal omfatte alle som har tjenestegjort i Forsvaret.

Bakgrunn og forankring til nasjonalt planverk

I den erkjennelse av at anerkjennelsen og ivaretagelsen av veteranene ikke har vært viet nok oppmerksomhet fra samfunnets side, iverksatte Regjeringen et arbeid på dette feltet.

Det resulterte blant annet i:

St.meld.nr. 34 «Fra vernepliktig til veteran» (2008-2009),

Regjeringens handlingsplan «I tjeneste for Norge» (2011-2013)

Regjeringens tiltaksplan for anerkjennelse, ivaretagelse og oppfølging av veteraner (2024 – 2028)

Regjeringens oppfølgingsplan peker på at Forsvaret i de siste ti årene har gjort mye for å bedre situasjonen for personell som har deltatt i internasjonale operasjoner.

Samtidig ønsker Regjeringen at sivil sektor skal ta et større ansvar for å sikre at den enkelte får den hjelpen og støtten de trenger og har krav på.

Det er også poengtert at kommunene spiller en sentral rolle i dette arbeidet, og det er på kommunalt nivå utfordringene blir ansett som størst. I praksis er det i kommunene utøvelsen av det felles samfunnsansvaret kommer til uttrykk.

Et av tiltakene i Regjeringens oppfølgingsplan er at kommunene oppfordres til å utarbeide kommunale eller interkommunale veteranplaner. Dette sammen med et stort ønske om anerkjennelse og ivaretagelse av våre veteraner i Verdal, er bakgrunnen for utarbeidelse av denne planen.

Kommuneplanens samfunnsdel 2021 - 2030

Inkluderende, raus og mangfoldig peker på hvordan innbyggerne i Verdal skal oppleve mestring, verdighet, trygghet, tilhørighet og god livskvalitet i et verdalssamfunn preget av gode menneskemøter.

Her er strategier og målformuleringer som er viktige i arbeidet med oppfølging av veteraner og deres familier.

2.3 Verdal er en helsefremmende og forebyggende kommune.

2.3.2. Utvikle sammenhengende og helhetlige tjenester med utgangspunkt i innbyggernes og deres familiers behov, og med stor grad av brukermedvirkning.

2.6 I Verdal har vi en aktiv og inkluderende frivillighet som opplever anerkjennelse og tar medansvar i samfunnsutviklingen.

2.6.3 Legge til rette slik at frivillig aktivitet bidrar til involvering og nettverksbygging.

FNs bærekrafts mål ligger til grunn for Kommuneplanens samfunnsdel. I planprosessen ble det pekt på sju mål som var særlig viktige for Verdal. I arbeidet med oppfølging av veteraner ses mål 3 spesielt viktig:

God helse og livskvalitet.

Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle uansett alder.

Formålet med planen

Øke bevisstheten og kunnskapen om veteranene og deres familiers behov.

Tilby nødvendig bistand til veteranene og deres familier.

Øke kompetansen og samarbeidet i hjelpe-/behandlingsapparatet.

Gjennomføre årlige markeringer i et samarbeid mellom kommunen og veteraner.

Slik ble planen til:

Arbeidet startet høsten 2024, det har vært tre møter i arbeidsgruppen. En spesiell takk til veteranene som har delt raust av sin kunnskap i dette planarbeidet.

Arbeidsgruppen har bestått av: Leder Nord-Trøndelag Brigade Veteranforening,

Leder NVIO Trøndelag, veteraner fra Forsvaret og en veteran fra politiet,

Kommunepsykolog, Verdal kommunes veterankontakt.

Rådgiver på kulturkontoret har ledet planarbeidet.

Kommunalt ansvar

Kommunen er ansvarlig for at alle personer som er bosatt i kommunen skal tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Dette inkluderer også alle veteranene fra Forsvaret og politiet. En hovedregel er at veteranene blir ivaretatt via de kommunale tjenestene.

Ansvar for veteranplanen er lagt til kommunedirektørens fagstab ved kommunepsykologen og kommuneoverlegen.

Tiltak følges opp tverrsektorielt i kommunen, i tråd med veteranplanens tiltaksdel.

Veterankontakt

Verdal kommune skal ha en ansatt som til enhver tid innehar rollen som veterankontakt, denne utpekes av kommunedirektør.

Per tid.er det: Reid Johan Henstein

Veterankontakten har følgende oppgaver:

- > Ha god kjennskap til kommunens veteranplan.

- > Ha oversikt over kommunens tilbud til veteraner og deres familier.
- > Være oppdatert på veteranfeltet og veilede veteraner i hjelpesystemet.
- > Minst et årlig møte mellom veteranene og veterankontakten.
- > Være kommunes kontaktpunkt for veteraner, andre kommuner, aktører innenfor feltet, veteranorganisasjoner og Forsvaret.
- > Delta på relevante kurs- og seminarer.
- > Holde kommunens informasjon til veteraner oppdatert.
- > Bidra til at kommunen jevnlig informerer sine ansatte om veteranfeltet, spesielt de som arbeider som fastleger i kommunen.
- > Ha kjennskap til sentrale aktører og ressurser innenfor veteranfeltet og deres tilbud.

Tiltaksplan, Verdal

8. mai, markering av frigjøringsdagen og den nasjonale veterandagen

Markering ved minnebautaen i Moe-parken.

Ordfører leder markeringen.

Appell fra veteran eller forsvarsansatt.

I etterkant av markeringen serveres kaffe og kake.

Veterankontakten er til stede på markeringen.

Ansvar: Ordfører, med Kulturtjenesten er ansvarlig arrangør.

24. oktober markering av FN-dagen

Ørmelen skole har en større markering av FN-dagen hvert år.

Alle i grunnskolen i Verdal har FN-dagen som en del av undervisningen, i forkant av og/eller på selve FN-dagen.

Ansvar: Virksomhet skole

Hjemmeside Verdal kommune

Det skal være lett å finne veteranplanen på Verdal kommunes hjemmeside. En veteran skal enkelt finne informasjon om faste aktiviteter i nærområdet slik som «Kaffetreffet» og «Pizzatreffet», hvem som er veterankontakt og lenke til hele veteranplanen.

Ansvar: Veterankontakt

Informasjon og opplæring av det lokale hjelpeapparatet

Veteranplanen skal gjøres kjent til:

- > Kommuneoverlege
- > Kommunepsykologen
- > Fastleger
- > Ansatte ved rus- og psykisk helse
- > Barne- og familietjenesten

Ansvar: Veterankontakt og Kommunepsykologen

Møteplasser for veteraner:

«Kaffetreff»

Sted: Rinnleiret, hus nr. 38

Når: Hver torsdag klokka 18.00 og utover.

(Unntatt siste torsdag hver mnd. På grunn av veterantreff med pizza på Steinkjer og juli mnd.)

Facebook side: Venner av veteranhuset HQ38 Innherred

Veterankontakt presenterer Veteranplanen på et kaffetreff når planen er klar.

«Pizzatreff» Forsvarets veterantreff Innherred

Sted: Orion restaurant på Nordsida, Steinkjer

Når: Siste torsdag hver måned klokka 19.00.

Kaffetreff

Sted: G. Johnsen bakeri, Kjøpmannsgata 23, 7500 Stjørdal

Når: Hver fredag klokka 11.00 og utover

Åpen dag på Rinnleiret

En gang per år i august måned.

Annonseres på Facebook-siden til Rinnleirets venner + plakat ved veien.

Film/video om psykisk helse.

Det anbefales å se denne filmen om psykisk helse hos veteraner.

«Jærv (Wolverine)» hyller de modige kvinner og menn som har dedikert livet sitt til å forsvare landet. Vi står side ved side med våre veteraner i respekt og takknemlighet. For alt vi har, for alt vi er.

Med denne musikkvideoen ønsker vi å sette fokus på mental helse og veteransaken.

Les mer om prosjektet på <http://prosjektwolverine.no>

Filmen er produsert av Camerat AS, etter idé fra Jonas Gulstad Opsal.

Musikken er skrevet og fremført av Pännivågn.

Forsvarets tilbud til veteraner

Som veteran fra en internasjonal operasjon finnes det en rekke tilbud og ordninger, både i og utenfor Forsvaret. Forsvarets proaktive oppfølging varer i ett år.

Veteranene kan når som helst kontakte Forsvarets åpne dør for veteranhenvendelser, hvis en ønsker ytterligere informasjon vedrørende ulike tilbud i Forsvaret og samfunnet.

Forsvarets grønne linje

Tlf. 800 30445

(kalles i noen sammenhenger Forsvarets åpne dør for veteraner)

Grønn linje er et tilbud til Forsvarets personell og deres familier.

Her får du tilbud om noen å snakke med når livet er vanskelig, og du kan ringe uavhengig av når du tjenestegjorde, grad eller trosbakgrunn.

Telefonen er alltid åpen.

Personellet har taushetsplikt, samtidig som de har erfaring i å samtale om alt fra ensomhet til livskriser.

Administrativ foresatt avdeling (AFA)

Tlf. 800 89 520

Hva: Kan kontaktes 24 timer i døgnet.

Ditt og familiens kontaktpunkt frem til 12 måneder etter hjemkomst.

Når: Før, under og tolv måneder etter tjeneste i internasjonale operasjoner.

**Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk (NMP)
Institutt for militærpsykiatri og stressmestring (IMPS)**

Tlf. 23 09 79 30

Hva: Rådgivning og helsehjelp til veteraner og stadig tjenestegjørende.

Kan kontaktes mandag til fredag mellom kl.08.00-15.00

Når: Før, under og etter tjeneste

Forsvarets veteransenter

Kontaktperson: Arnstein Hestnes

Tlf. 62 82 01 00

E-post: veteransenteret@mil.no

Bæreiavegen 588, 2208 Kongsvinger

Hva: Et aktivitets- og rekreasjonssenter for Forsvarets veteraner og familiene deres.

Ring for å bestille rom til opphold ved senteret eller andre aktiviteter og tilbud som finnes der.

Forsvarets veteranavdeling på Akershus festning

veteraner@mil.no

Politiets tilbud

Politiets tilbud til sine veteraner er primært kollegastøtte, politiets bedriftshelsetjeneste og kommunens hjelpeapparat. I tillegg oppfordres politiets helsetjeneste til å ta kontakt med POD (Politidirektoratet) ved behov.

Nasjonalt kompetansesenter

Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) er tilgjengelig for deg som i ditt arbeid møter mennesker berørt av vold og seksuelle overgrep, traumatisk stress, tvungen migrasjon eller selvmordsproblematikk.

RVTS Midt er et regionalt ressurscenter for Midt-Norge.

Kunnskap om traumer og traumatisk stress er en sentral del av vårt arbeidsområde.

Ressurssentret bidrar til kompetanseutvikling gjennom forskning og fagutvikling. De tilbyr veiledning, konsultasjon, undervisning, kurs og konferanser. De har et mål om å være lett tilgjengelig.

Kontaktperson: Håkon Stenmark

Forbund, grupper og nettverk for og med veteraner

Kammeratstøttetelefonen 800 48500

Tjenesten driftes via en ekstern tjeneste og operatørene kan ikke spore innringernes telefonnummer og dette er å anse som en anonym tjeneste.

Kammeratstøttetelefonen betjenes 24/7 av kammeratstøttekontakter.

Hensikten med ordningen er å sikre at veteraner får tilgang til, og en støttende prat med en annen veteran.

NVIO Trøndelag MC gruppe, Innherred

Kontaktperson Terje Wågan

Tlf. 413 05 336

E-post: fam.waagan@ntebb.no

NVIO Trøndelag MC-gruppe Innherred ønsker å bygge et fellesskap for veteraner med erfaring fra Intops oppdrag utenfor Norges grenser for det norske Forsvaret eller politiet.

Pr. i dag leier vi et lokale i Hus 38 på Rinnleiret mellom Verdal og Levanger.

Her ønsker vi å tilby kaffetreff, diverse aktiviteter m.m.

Tilbudet vil være et lavterskeltilbud, uten forpliktelser til ALLE veteraner på Innherred.

Håper dette kan være noe for deg.

Velkommen til oss for en god kopp kaffe, gode samtaler og "lygarhistorier" fra tiden ute i tjeneste.

NVIO Trøndelag

www.trondelag.nvio.no

Leder Torberg Schnitler

Mobil: 95 99 18 83

E-post: post@trondelag.nvio.no

NVIO Trøndelag er en lokalforening i Norges Veteranforbund for Internasjonale Operasjoner (NVIO), med base på Krigsseilerhuset i Trondheim.

NVIO Trøndelag ble stiftet 11. Januar 1990, og har i dag rundt 650 medlemmer fra stort sett hele Trøndelag. Det er en aktiv lokalforening som gjennomfører forskjellige arrangementer rundt om i Trøndelag, fra Steinkjer i nord til Frøya og Hitra i vest.

NVIO er Norges største interesseorganisasjon for militært personell som har deltatt i internasjonale operasjoner og for deres pårørende. De består i dag av ca. 7000 medlemmer og har lokalforeninger over hele landet.

Kontaktperson Innherred

Terje Wågan

Tlf. 413 05 336

E-post: fam.waagan@ntebb.no

Nord-Trøndelag Brigade veteranforening

Kontaktperson: Leder Odd-Bjørn Wekre

Tlf: 91 83 99 60

E-post: wekre54@gmail.com

Formålet til veteranforeningen:

Lokalforeningen skal være en partipolitisk og livssynsuvhengig interesseorganisasjon som har som formål å:

- > Samle veteraner fra Tysklandsbrigaden, Brigaden i Nord-Norge og dagens brigade Nord.
- > Holde i hevd disse avdelingens historie, kultur og tradisjoner.
- > Etablere og drive «lokale treffpunkt» og være kontaktpunkt for likepersonsoppfølging av brigadeveteraner, herunder hedre deres minne.
- > Gjennom aktiv kontakt, innhente og spre informasjon om Hærens utvikling generelt og Brigaden spesielt.
- > Øke arbeidsinnsatsen for anerkjennelse av brigadeveteranene både internt i Forsvaret og i samfunnet ellers.
- > Bringe forståelse for og invitere lokalsamfunnet til å nyttiggjøre seg brigadeveteranenes erfaringer fra sin tjeneste.
- > Delta i den offentlige debatt i saker angående Brigade NORD, og/eller dens historie og som omfatter målsettinger i vedtektene.

Veteran møter veteran

www.veteranmoterveteran.no

Veteran møter veteran er et forbund som jobber for økt aktivitet blant veteraner. Vi legger til rette for og gjennomfører ulike veterantreff hvor veteraner møter veteraner.

Veteranforbundet SIOPS

www.siops.no

Kontaktperson i Trøndelag: Hallgeir Mikalsen

Mobil: 9114 95 65

E-post: hallgeir.mikalsen@hotmail.com

Skadde i internasjonale operasjoner.

Tilbyr blant annet råd- og veiledning i forbindelse med spørsmål knyttet til for eksempel helsehjelp, juss, NAV eller økonomi.